

30. Esperes és egyházmegyei felügyelő iktatása

A liturgia felépítése

ORGONAJÁTÉK, GYÜLEKEZETI ÉNEK

ISTEN SEGÍTSÉGÜL HÍVÁSA

BŰNVALLÁS, FELOLDOZÁS

BEVEZETŐ ZSOLTÁR

KRISZTUS IMÁDÁSA

DICSÓÍTÉS

GYÜLEKEZETI ÉNEK

IMÁDSÁG, BEJELENTÉS

IGEOLVASÁS, IGEHIRDETÉS, HITVALLÁS

ÉNEK, KARÉNEK

LEKCIÓ

IKTATÓ KÉRDÉS, KÉZADÁS, ESKÜTÉTEL

IKTATÁS

ÁLTALÁNOS KÖNYÖRGŐ IMÁDSÁG

[ÚRVACSORA]

ÁLDÁS

ZÁRÓÉNEK, ORGONAJÁTÉK

30. Esperes és egyházmegyei felügyelő iktatása

Liturgikus szín: piros (esetleg az egyházi esztendő szerint)

Az esperes és egyházmegyei felügyelő iktatását a püspök végzi. Segítői közül az egyik az egyházmegye rangidős lelkésze.

Az esperes- és felügyelőiktatás hirdetendő a megelőző vasárnapon az egyházmegye gyülekezeteiben. Az iktatás napján, illetve a legközelebbi vasárnapon a gyülekezetek emlékezzenek meg az új esperes és felügyelő iktatásáról az istentisztelet általános könyörgő imádságában.

Az iktatásra rendben vonulnak be az egyházmegyei és egyházközségi tisztségviselők, az egyházmegye lelkészei, valamint a vendég lelkészek, a sor végén megy az iktatandó esperes és felügyelő, mögötte a két segédkező lelkész, majd a püspök.

Az esperes- és felügyelőiktatás lehetőleg úrvacsorai istentisztelet keretében történjék.

ORGONAJÁTÉK, GYÜLEKEZETI ÉNEK

A harangozást követően az orgonajáték alatt a bevonulók helyükre mennek, a fungensek az oltárhoz lépnek. A gyülekezet kezdőéneket énekel.

ISTEN SEGÍTSÉGÜL HÍVÁSA (INVOKÁCIÓ)

Püspök: Az Atya, **+** Fiú, Szentlélek nevében.

Gyülekezet: **Ámen.**

BŰNVALLÁS, FELOLDOZÁS

Püspök: Testvéreim, az új szolgálat kezdetén bűnbánattal álljunk Isten színe elé, tegyük le terheinket, és kérjük, hogy tisztítson meg minket, hogy felszabadult bocsánata erejével teljesíthessük küldetésünket. Imádkozzunk!

Rövid csendes imádság, majd a szolgálattevők és a gyülekezet együtt mondják:

Gyülekezet: **Vallom előtted, szent és igaz Isten, hogy vétkeztem ellened és ember-társaim ellen gondolattal, szóval és cselekedettel. Sok jót elmulasztottam, sok rosszat elkövettem. Nem vagyok méltó kegyelmedre, méltó vagyok ítéletedre.**

Hozzád fordulok mégis: nincs más reménységem. Szent Fiadért, az Úr Jézus Krisztusért kérlek, légy hozzám irgalmas, és bocsásd meg bűnömet! Ámen.

Püspök: Bízatok, Testvéreim! Isten megkönyörült rajtunk Jézus Krisztus által, aki magához hívott, tanítványaivá tett és szolgálatra küldött minket. Én pedig feltámadott Urunk megbízásából feloldozlak benneteket bűneitekből, az Atya, **+** a Fiú és a Szentlélek nevében. Járjatok új életben, a Szentlélek erejével!

BEVEZETŐ ZSOLTÁR (INTROITUS)

Első lelkész: Nem önmagunkat hirdetjük, hanem Krisztus Jézust, az Urat, magunkat pedig mint szolgáitokat Jézusért. *2Kor 4,5*

Könyörülj rajtunk, Istenünk, és áldj meg minket,

hogy megismerjék a földön a te utadat!

Magasztaljanak téged a népek,

örüljenek és ujjongjanak a nemzetek,

mert egyenlően ítéled a népeket,

és a nemzeteket a földön te vezeted. *Zsolt 67,2-5*

Kis glória vagy énekvers

Nem önmagunkat hirdetjük, hanem Krisztus Jézust, az Urat, magunkat pedig mint szolgáitokat Jézusért. *2Kor 4,5*

A zsoltárt követően az iktatandó új esperes és felügyelő az oltártér elé lép, s az oltár felé mondva kezdik a Kyriét.

KRISZTUS IMÁDÁSA (KYRIE)

Új esperes: Úr Jézus Krisztus, te embereket hívtál el szent szolgálatodra, Uram, irgalmazz!

Gyülekezet: **Uram, irgalmazz!**

Új felügyelő: Úr Jézus Krisztus, te emberekre bíztad, hogy hirdessék az örök élet evangéliumát, Krisztus, kegyelmezz!

Gyülekezet: **Krisztus, kegyelmezz!**

Új esperes: Úr Jézus Krisztus, te megáldottad követeidet, hogy áldássá legyenek mások számára, Uram, irgalmazz!

Gyülekezet: **Uram, irgalmazz!**

DICSŐÍTÉS (GLORIA IN EXCELSIS)

Liturgus: Dicsőség a magasságban Istennek, és a földön békesség, és az emberekhez jóakarát!

GYÜLEKEZETI ÉNEK

A gyülekezet Istent dicsérő éneket énekel.

IMÁDSÁG, BEJELENTÉS

Második lelkész: Imádkozzunk! Mennyei Atyánk, aki örködsz egyházad élete és rendje felett, használd fel ebben az esperesnek és felügyelőnek megválasztott testvéreinket. Áldd meg őket bölcs szívvel és benned bízó lélekkel. Te légy erejük, hogy tiszttségüket hűségesen töltsék be, békesség és megértés járjon szolgálatuk nyomán, szeretettel és igazsággal munkálják a rendet szent egyházad javára és a te dicsőségedre. Hallgasd meg könyörgésünket szent Fiad, a mi Urunk Jézus Krisztus által, aki veled és a Szentlélekkel Isten, él és uralkodik mindörökkön örökké!

Gyülekezet: **Ámen.**

Egyházkerületi felügyelő: Keresztény gyülekezet! Testvéreim az Úrban! Egybegyülekeztünk Isten szent házában, hogy a(z) ... egyházmegye választása alapján Isten igéjével és imádsággal beiktassuk hivatalába N. N. esperes és P. P. felügyelő testvérünket. Hallgassátok meg az igehirdetés alapigéjét!

IGEOLVASÁS, IGEHIRDETÉS, HITVALLÁS

Az igehirdetés végén a szolgálattevők és a gyülekezet együtt mondják az Apostoli vagy a Niceai hitvallást:

Püspök: Testvéreim az Úrban, válaszul az ígére, magasztaljuk a Szentháromság egy igaz Istent, valljuk meg együtt hitünket az *Apostoli/Niceai* hitvallás szavaival!

Gyülekezet: **Hiszek egy Istenben, mindenható Atyában, mennynek és földnek teremtőjében.**

És Jézus Krisztusban, az ő egyszülött Fiában, a mi Urunkban, aki fogantatott

Szentlélektől, született Szűz Máriától, szenvedett Poncius Pilátus alatt; megfeszítették, meghalt és eltemették. Alászállt a poklokra, harmadnapon feltámadt a halottak közül, fölment a mennybe, ott ül a mindenható Atya Isten jobbján, onnan jön el ítélni élőket és holtakat.

Hiszek Szentlélekben. Hiszem az egyetemes anyaszentegyházat, a szentek közösségét, a bűnök bocsánatát, a test feltámadását és az örök életet. Ámen.

vagy:

Hiszek az egy Istenben, mindenható Atyában, mennynek és földnek, minden láthatónak és láthatatlannak teremtőjében.

Hiszek az egy Úrban, Jézus Krisztusban, Isten egyszülött Fiában, aki az Atyától született minden idő előtt, Isten az Istentől, világosság a világosságtól, valóságos Isten a valóságos Istentől, született és nem teremtett, az Atyával egylényegű, és általa lett minden. Érettünk, emberekért és üdvösségünkért leszállt a mennyből. Megtestesült a Szentlélektől és Szűz Máriától, és emberré lett. Keresztre feszítették értünk Poncius Pilátus alatt, kínhalált szenvedett, és eltemették, harmadnapon feltámadt az Írások szerint, fölment a mennybe, ott ül az Atya jobbján, újra eljön dicsőségében ítélni élőket és holtakat, és uralmának nem lesz vége.

Hiszek a Szentlélekben, Urunkban és éltetőnkben, aki az Atyától és a Fiútól származik, akit az Atyával és Fiúval együtt imádunk és dicsőítünk, és aki szólt a próféták által. Hiszem az egy, szent, egyetemes és apostoli egyházat. Vallom az egy keresztséget a bűnök bocsánatára. Várom a holtak feltámadását és az eljövendő örök életet. Ámen.

ÉNEK, KARÉNEK

LEKCIÓ

Püspök: Hallgassátok meg Isten igéjét az egyház kormányzásának szolgálatáról!
Az evangéliumi oldalon (az oltár felé nézve balról) álló lelkész olvassa:

Első lelkész: Jézus előszólította tanítványait, és ezt mondta: Tudjátok, hogy a fejedelmek uralkodnak népeiken, és a nagyok hatalmaskodnak rajtuk. De ne így legyen közöttetek. Hanem aki közöttetek nagy akar lenni, az legyen a ti szolgátok, és aki közöttetek első akar lenni, legyen mindenkinek szolgája. Mert

az Emberfia sem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon, és életét adja váltságul sokakért. *Mt 20,25–28*

Az epistolai oldalon (az oltár felé nézve jobbról) álló lelkész olvassa:

Második lelkész: Pál apostol ezt mondja: Te azért erősödj meg a kegyelemben, amely a Krisztus Jézusban van. És amit tőlem hallottál sok tanú előtt, azokat add át megbízható embereknek, akik mások tanítására alkalmasak lesznek. Vállald velem együtt a szenvedést mint Krisztus Jézus jó katonája. Ha küzd is valaki, nem nyer koszorút, ha nem szabályszerűen versenyez. Gondolkozz azon, amit mondok, mert az Úr megadja majd neked, hogy mindent megérts. *2Tim 2.1–3.5.7*

Püspök: A Cselekedetek könyvében így olvassuk Pál apostol szavait: ViseljeteK gondot tehát magatokra és az egész nyájra, amelynek őrizőivé tett titeket a Szentlélek, hogy legeltesséteK Isten egyházát, amelyet tulajdon vérével szerzett.

ApCsel 20,28

IKTATÓ KÉRDÉS, KÉZADÁS, ESKÜTÉTEL

Püspök: Testvéreim az Úrban, N. N. és P. P.! Hallottátok Isten ígét az egyházi szolgálatról.

Ezért most az élő Isten és a keresztyén gyülekezet színe előtt kérdezlek benneteket.

Először esperes testvéreket kérdezek: Elhatároztad-e, hogy vállalod a(z) ... egyházmegyében az esperesi szolgálatot, és hogy azt az Úr Jézus követeként és a reád bízott gyülekezetek, lelkészek és gyülekezeti vezetők pásztoraként teljes hűséggel és igaz szeretettel végzed? Elhatároztad-e?

Új esperes: Elhatároztam.

Püspök: Felügyelő testvéreket kérdezek: Elhatároztad-e, hogy vállalod a(z) ... egyházmegyében a felügyelői szolgálatot, és hogy azt az Úr Jézus követeként és a reád bízott közösség felelős vezetőjeként teljes hűséggel és igaz szeretettel végzed? Elhatároztad-e?

Új felügyelő: Elhatároztam.

Püspök: Készen vagytok-e elhatározásokat kézádással és esküvel is meg erősíteni? Készen vagytok-e?

Új esperes és új felügyelő: Kész vagyok.

Püspök: Elkötelezések jeléül nyújtsátok jobb kezeteket!

A liturgus és az új esperes, majd az új felügyelő kezét fognak.

Most pedig mondjátok el az előírt esküt! A gyülekezet ezt állva hallgatja.

Az első lelkész az esküt olvassa, a második az oltári Bibliát tartja, a beiktatandó esperes pedig jobb kezét a Bibliára teszi, bal keze első három ujját esküre emeli, és mondja az esküt az első lelkész után.

A gyülekezet feláll.

*Első lelkész: Én, N. N., / esküszöm az élő Istenre, / aki Atya, Fiú, Szentlélek / Szentháromság egy igaz Isten, / hogy esperesi szolgálattal / egyházme-
gyénk jó rendjét / fenntartani és biztosítani igyekezem; / gyülekezeteink
életét / és intézményeink működését / lelkiismeretesen irányítom / és el-
lenőrzöm; / lelkésztársaimat és munkatársaimat / kötelességük teljesítésé-
ben / készségesen támogatom, / közöttük a testvéri viszonyt / és egyetértést
munkálom; / egyházmegyénk kormányzásában / igazságosan és részrehajlás
nélkül / egyházi törvényeink szerint járok el; / az illetékes egyházi testületek /
törvényes rendelkezéseit / végrehajtom és végrehajtom; / minden esperesi
feladatomat / lelkipásztori hűséggel / és szeretettel teljesítem. / Isten segítsen
engem erre. / Ámen.*

Ezután az új felügyelő mondja el az esküt:

*Első lelkész: Én, P. P., / esküszöm az élő Istenre, / aki Atya, Fiú, Szentlélek /
Szentháromság egy igaz Isten, / hogy egyházmegyei felügyelői tisztségemben /
egyházunk törvényes rendjét / megtartom és megtartatom; / egyházmegyénk
kormányzásában / igazságosan és részrehajlás nélkül járok el; / egyházme-
gyénk belső békéjét / biztosítani igyekezem; / gyülekezeteink életét, / intéz-
ményeinek működését / és anyagi javaik kezelését / elnöktársammal együtt /
irányítom és ellenőrzöm; / a lelkészeket és munkatársaimat / kötelességük
teljesítésében támogatom; / tisztséggemmel járó feladataimat / legjobb tudásom
szerint / hűségesen teljesítem. / Isten segítsen engem erre. / Ámen.*

Püspök: Hívjuk segítségül Isten Szentlelkét, hogy ő maga tegye alkalmassá testvéreinket a szent szolgálatra!

A liturgus és a segédkező lelkészek – a gyülekezettel együtt – orgonakíséret nélkül éneklék a „Jövel, Szentlélek Úristen” kezdetű éneket (EÉ 229).

Jö - vel, Szent - lé - lek Úr - is - ten, Töltsd be szí -
Meny - nye - i a - ján - dé - kod - dal, Szív - bé - li
ve - in - ket bő - ven szent buz - gó - ság - gal, Mely - nek is - te - ni e - re - je
Sok né - pet egy hit - re vi - ve. Légy velünk is, te
né - ped - del, Hogy teljünk meg di - csé - re - ted - del!
Hal - le - lu - ja, hal - le - lu - ja!

Ezután az esperes és a felügyelő letérdel, az iktató püspök a segédkező lelkészekkel együtt áldásra emelt kézzel folytatja.

Püspök: Mondjuk el együtt az Úrtól tanult imádságot!

Gyülekezet: *Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy, szenteltessék meg a te neved, jöjjön el a te országod, legyen meg a te akaratod, amint a mennyben, úgy a földön is. Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma, és bocsásd meg vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek; és ne vígy minket kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól, mert tied az ország, a hatalom és a dicsőség mindörökké. Ámen.*

A liturgus folytatólag mondja az iktató imádságot:

Püspök: Úr Jézus Krisztus! Te rendelsz apostolokat és prófétákat, pásztorokat és tanítókat a te szent egyházzad építésére, és te készíted fel őket szolgálatra Szentlelked sokféle ajándékával. Irgalmadban bízva kérünk: szánd meg népedet, és áldd meg N. N. és P. P. testvérünket egyházzad építésének munkájában. Áraszd ki rájuk Szentlelkedet, hogy szolgálatukban téged kövessenek, mindenkor igazat szóljanak szeretetben, és valamennyi szolgálóddal együtt arra törekedjenek, hogy a te néped eljusson a hit egységére tebenned, aki az Atyával és a Szentlélekkel Istenként élsz és uralkodol örökkön örökké. Ámen.

A liturgus folytatja kézrátétel nélkül:

Testvéreim az Úrban! Az Úr Jézus Krisztus, aki elhívott benneteket a szolgálatra, maradjon veletek mindvégig szolgálatotokban is!

Az esperes felé fordulva:

Én pedig a(z) ... Evangélikus Egyházmegye gyülekezeteinek választása, valamint elhatározásod, kézzadásod és esküd alapján beiktatlak a(z) ... Evangélikus Egyházmegye esperesi tisztségébe: Az Atya, + Fiú, Szentlélek nevében. Gondjaidra bízom a(z) ... egyházmegye gyülekezeteit és intézményeit, lelkészeit és előljáróit, hogy pásztorold az Úr Jézus Krisztus népét közöttünk: ne kényszeredetten, hanem örömet, ne haszonlesésből, hanem odaadóan, ne uralkodjál a reád bízottakon, hanem légy a példaképük, és amikor megjelenik a Főpásztor, elnyered az örök élet koronáját.

A felügyelő felé fordulva:

A(z) ... Evangélikus Egyházmegye gyülekezeteinek választása, valamint elhatározásod, kézzadásod és esküd alapján beiktatlak a(z) ... egyházmegye felügyelői tisztségébe: az Atya, + Fiú, Szentlélek nevében. Végezd a reád bízott szolgálókat Isten félelmében, az Úr Jézus Krisztusba vetett hittel és a Szentlélek erejével, hűségesen és odaadóan, mint az Úrnak, hogy egykor számot adhass róla a mi Urunk Jézus Krisztus ítélőszéke előtt.

A(z) ... egyházmegye gyülekezeteinek, lelkészeinek és előljáróinak pedig szeretetébe ajánlom N. N. esperest és P. P. felügyelőt, a mi testvéreinket az Úrban: tiszteljétek és becsüljétek őket az egyház Urától rendelt előljárótokként, hallgassatok szavukra az Úrért, és a békesség Istene megőriz titeket feddhetetlenül az Úr Jézus Krisztus eljövételére.

A beiktatottak felállnak.

Most pedig apostoli szokás szerint testvéri csókkal köszöntelek titeket, munkatársaimat és testvéreimet az Úrban!

Megcsókolják egymást.

Az Úr áldjon meg és erősítsen meg titeket, hogy áldássá legyetek sokak üdvösségére.

A jelen levő lelkészek előre megbeszélt rendben áldást mondanak szentírási igével és kézrátétellel, azután a beiktatott esperes körül gyülekeznek.

A Confirmát a lelkészek áldásra emelt kézzel éneklik, lehetőleg a gyülekezettel együtt. Ha nem énekelhető a Confirma, az esperes imádságként olvassa, a lelkészek pedig már előtte helyükre mennek.

Erősítsd meg, Istenünk, amit cselekedtél értünk,
és ne hagyd el népedet, kezeid alktetését!
Erősítsd meg, Jézusunk, amit cselekedtél értünk,
és tartsd meg, akiket megváltottál vered árán!
Erősítsd meg, Szentlélek Isten, amit cselekedtél értünk,
és egyesítsd híveidet békességben!
Dicsőség az Atyának és a Fiúnak és a Szentléleknek,
miképpen volt kezdetben, most és mindenkor és mindörökkön örökké. Ámen.

ÁLTALÁNOS KÖNYÖRGŐ IMÁDSÁG

Új esperes: Szerető mennyei Atyánk! Magasztaljuk szent nevedet, hogy megajándékoztál minket szent jelenléteddel. Köszönjük, hogy mindnyájunkat testvéri közösségben egyesítettél a mi Üdvözítőnk és Pásztorunk, Jézus Krisztus által. Együtt könyörgünk most hozzád áldásért. Áldd meg esperesi szolgálatomat! Tedd eredményessé egyházmegyénkben a közös munkát!

Új felügyelő: Áldd meg egyházmegyénket és egész egyházunkat, gyülekezeteinket, intézményeinket, lelkipásztorainkat és felügyelőinket, presbitereinket és minden munkatársunkat. Ébreszd és erősítsd bennünk a hitet, igéd szeretetét, az egyházunk és az evangélium iránti hűséget. Áldd meg népünket és vezető-

inket. Add meg mindenkinek az eredményes munka örömét és a mindennapi kenyeret, megnyugvást adó otthont és megértő társakat.

Új esperes: Adj békességet minden embernek: a világ békéjét és a te békességedet, Jézus Krisztus, a mi Urunk által.

Gyülekezet: **Ámen.**

ÁLDÁS

A püspök az ároni vagy a szentháromsági áldást mondja.

Püspök: [Isten népe!] Az Úr áldjon meg és őrizzen meg téged! Az Úr világosítsa meg az ő arcát terajta, és könyörüljön rajta! Az Úr fordítsa az ő arcát tefeléd, **+** és adjon neked békességet!

vagy:

Áldjon meg titeket a mindenható Isten, az Atya és **+** a Fiú és a Szentlélek!

Gyülekezet: **Ámen.**

ZÁRÓÉNEK, ORGONAJÁTÉK

A gyülekezet záróéneket énekel.

Ha ezután közgyűlés következik, akkor át kell alakítani a templomteret a közgyűlés megtartására. Egyértelműen jelezni kell, hogy a liturgikus eseménynek vége, és egy egyházi aktus következik.

A közgyűlésen jegyzőkönyvben rögzítik az iktatás megtörténtét, majd elhangzik a rövid esperesi és felügyelői székfoglaló. Ezt követően köszöntik az új esperest, de ügyelni kell arra, hogy a közgyűlés – elsősorban a köszöntések miatt – ne legyen aránytalanul hosszabb, mint maga az istentisztelet. Ezért ajánlott a köszöntések számát háromra korlátozni. A kerületi felügyelő mond köszöntőt az egyházkerület nevében. A többi köszöntés az istentiszteletet követő fogadáson hangzik el. Ne fedje el a végelethetetlen köszöntések sora az istentisztelet evangéliumi eseményét.

A közgyűlés végén az ünneplő gyülekezet elénekli a nemzeti *Himnusz*t.